

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 3C/10/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418201094
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Baštová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:8418201094.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Luciou Baštovou v spore žalobkyne : M.. W. B., G.. X.X.XXXX, K. L. XXXX/X, C., zastúpenej JUDr. Milanom Križalkovičom, advokátom, so sídlom Hviezdoslavova 11, Spišská Nová Ves, proti žalovanému : Nemocnica Dr. Vojtecha Alexandra v Kežmarku n. o., IČO: 37 886 436, so sídlom Huncovská 42, Kežmarok, za účasti Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, ako intervenienta na strane žalovaného o náhradu škody na zdraví žalobkyne s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 594,80 eur **z a s t a v u j e.**

II. Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobkyni sumu 3.959,93 eur, z toho sumu 3.220,- eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, sumu 220,19 eur titulom náhrady za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti a sumu 519,74 eur titulom nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobkyni **p r i z n á v a** voči žalovanému **n á r o k** na náhradu trov konania **v rozsahu** 100 % zo sumy jej prisúdenej, o výške ktorého po právoplatnosti rozsudku rozhodne súd samostatným uznesením.

IV. Intervenientovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a.**

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou doručenou Okresnému súdu Kežmarok dňa 14.05.2015 žiadala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 29.540,26 eur spolu s 8,5 %- ným úrokom z omeškania zo sumy 29.540,26 eur od podania žaloby do zaplatenia, a to titulom bolestného v sume 5.796,- eur, sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 22.412,80 eur, náhrady za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti v sume 811,72 eur, nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 519,74 eur a na náhradu trov konania (pôvodné konanie vedené pod sp. zn. 3C/65/2015).

2. Žalobu odôvodnila tým, že dňa XX.XX.XXXX bola prijatá na W.-O. oddelenie za účelom plánovanej laparoskopickkej gynekologickej operácie pre chronické zdravotné ťažkosti gynekologického charakteru, a to hypermenoreu a dysmenoreu. Následne dňa XX.XX.XXXX bola vykonaná laparoskopická operácia v brušnej dutine, po ktorej bola dňa XX.XX.XXXX prepustená do domáceho liečenia a ambulantnej starostlivosti. Toho istého dňa v nočných hodinách bola opätovne hospitalizovaná na gynekologicko-pôrodníckom oddelení Nemocnice v C. pre akútne bolesti brucha. Dňa XX.XX.XXXX vo večerných hodinách bolo u nej realizované chirurgické konziliárne vyšetrenie so záverom, že ide o paralytický ileus s možnou perforáciou GIT-u, teda prederavením čreva, a preto bola v nočných hodinách preložená na Chirurgické oddelenie NsP O., kde bola akútne operovaná a následne opakovane reoperovaná v dňoch

od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX s tým, že dňa XX.XX.XXXX bola prepustená do ambulantného liečenia a domácej starostlivosti. Dňa XX.XX.XXXX až XX.XX.XXXX bola opätovne hospitalizovaná v NsP O. za účelom zrušenia stómie. Definitívne zhojenie rany brušnej steny nastalo dňa XX.XX.XXXX, avšak následkom početných operácií má rozsiahle plošné jazvy prednej brušnej steny o rozmeroch 20 x 15 cm. Dňa XX.XX.XXXX podal jej manžel Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou podnet vo veci prešetrenia správnosti poskytnutej zdravotnej starostlivosti žalovaným. Úrad na základe podnetu vykonal prešetrenie správnosti poskytnutej zdravotnej starostlivosti v Nemocnici V. Z. Q. Z. C. G. U. na W.-O.Ď. oddelení a zistil nedostatky, ktorými boli porušené ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v Oznámení o výsledku šetrenia zo dňa XX.XX.XXXX skonštatoval, že zdravotná starostlivosť jej v Nemocnici V. Z. Q. Z. C. na W.-O. U. nebola poskytnutá správne. Z obsahu spisu (čl. 39) vyplýva, že Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka O. rozhodnutím zo dňa XX.XX.XXXX uložil žalovanému za porušenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. pokutu vo výške 2.500,- eur.

3. V žalobe ďalej tvrdila, že na základe oznámení a v záujme objektivity a nestranného posúdenia jej nárokov požiadala o vypracovanie znaleckého posudku Č.. XX/XXXX M.. V. T., znalca z odboru zdravotníctva a farmácia, odvetvie chirurgia - traumatológia zo dňa XX.XX.XXXX, ktorý vo svojich záveroch uviedol, že v nadväznosti na rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, postup Nemocnice V. Z. Q. Z. C. G. U. na W.-O. oddelení nebol správny a že zásadný problém u žalobkyne nastal počas prvej operácie pri uvoľňovaní sigmy z okolitých zrastov. Výkon bol realizovaný laparoskopickou technikou s vysokým rizikom poškodenia hrubého čreva, čo sa aj stalo. Operujúci gynekológ mal rozhodnúť o konverzii, zrušiť laparoskopiu a pokračovať v operácii klasickou technikou. V súvislosti s postupom nemocnice konštatoval, že v prípade lekárskeho postupu lege artis a pri lege artis operácii dňa XX.XX.XXXX by bola doba liečenia aj doba práceneschopnosti (ďalej aj PN) trvala 4 týždne, avšak doba liečenia sa v tomto prípade predĺžila na 9 mesiacov, pretože následkom nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti bola práceneschopná nie 4 týždne ale 15 týždňov. Následne čerpala dovolenku. Neskôr pravidelne odchádzala z pracoviska na chirurgické ošetrenia a preväzy, ktoré trvali do XX.XX.XXXX. V súvislosti s tým jej vznikol rozdiel na mzde počas práceneschopnosti za uvedené obdobie v sume 811,72 eur. Zo znaleckého posudku ďalej vyplýva, že cíti bolesti rozsiahlej jazvy prednej brušnej steny, musela zmeniť spôsob obliekania a následkom operácie a série ďalších operácií a reoperácií, opakovaných šokových stavov a reálnych tiesňových situácií, že zomiera a že ide o jej život má trvalú posttraumatickú stresovú poruchu verifikovanú odborníkom, psychiatrickou M.. F., ktorá sa prejavuje v jej psychickom zdraví. Znalec v znaleckom posudku vykonal v zmysle zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia vyčíslenie bodového hodnotenia za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia a vyčísliť aj náklady súvisiace s vypracovaním znaleckého posudku na sumu 519,74 eur.

4. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa v žalobe označila a predložila oznámenie o výsledku šetrenia, znalecký posudok č. XX/XXXX, potvrdenie Sociálnej poisťovne o nemocenských dávkach, potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o vyplatení príjmu a vyúčtovanie znaleckého.

5. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil, nakoľko zákrok bol vykonaný profesionálne a pri laparoskopickej operácii, ako aj pri následných zákrokoch dodržal všetky lege artis zásady a postupy. Bolo mu síce úprimne ľúto komplikácií, ktoré u žalobkyne nastali, avšak z jeho strany nebolo možné, ani pri vykonaní všetkých možných liečebných postupov poskytnutých v súlade so zákonom týmto komplikáciám zabrániť. Navyše žalobkyňa bola riadne informovaná v súlade s § 6 zákona č. 576/2004 Z. z. a informovaný súhlas aj podpísala.

6. Na návrh žalovaného súd uznesením č. k. 3C/65/2015-61 zo dňa 23.11.2015 pripustil do konania vstup Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s. so sídlom Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700 ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného v súlade s § 93 Občianskeho súdneho poriadku, pretože žalovaný mal v čase vzniku škodovej udalosti uzavretú poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXX o poistení zodpovednosti za škodu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v tejto poisťovni. Súd po účinnosti Civilného sporového poriadku konal s uvedenou poisťovňou ako s intervenientom na strane žalovaného.

7. Intervenient zároveň k podanej žalobe uviedol, že uplatnený nárok na náhradu škody na zdraví čo do rozsahu a výšky neuznáva, a to z dôvodu, že laparoskopická operácia bola vykonaná lege artis, v súlade so štandardnými postupmi a plne sa stotožnil s vyjadrením žalovaného. Navrhol žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

8. Medzitýmnym rozsudkom č. k. 3C/65/2015-83 zo dňa 17.12.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov č. k. 14CO/67/2016-158 zo dňa 20.04.2017 súd právoplatne rozhodol o tom, že právny základ žaloby je daný. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.08.2017.

9. Na návrh žalovaného bolo nariadené kontrolné znalecké dokazovanie, výkonom ktorého súd poveril spoločnosť LEGE ARTIS znalecká organizácia, s. r. o., so sídlom Kováčska 32, Košice, IČO: 46 683 003. Zo záverov znaleckého posudku č. XX/XXXX vyplynulo, že znalecká organizácia považuje za nesprávny postup skoré prepustenie pacientky z nemocnice v C. dňa XX.XX.XXXX, pretože jej stav si vyžadoval sledovanie na lôžku, kde by s vysokou pravdepodobnosťou došlo k diagnostike operačnej komplikácie skôr a tým aj k chirurgickej liečbe, a tým by následky predchádzajúcej operačnej komplikácie mali menší dopad na zdravotný stav pacientky. Podľa nej sú následky chirurgického zákroku trvalé, bez očakávateľného zlepšenia a ich stav už nie je chirurgicky korigovateľný. S rastúcim vekom poškodenej možno očakávať miernu progresiu následkov. Uvedené následky M.. B. hendikepujú vo všetkých aspektoch bytia, ako v spoločenskom, rodinnom aj pracovnom bytí. Taktiež aj následky z hľadiska psychiatrického je možné u nej považovať za trvalé. Znalecká organizácia zároveň vykonala bodové ohodnotenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia.

10. Nakoľko znalecká organizácia v znaleckom posudku č. XX/XXXX oproti znaleckému posudku M.. T. Č.. XX/XXXX rozšírila sťaženie spoločenského uplatnenia o položku č. 310- poškodenie brušnej steny sprevádzané porušením brušného lisu vo výške 200 bodov, žalobkyňa písomným podaním zo dňa XX.XX.XXXX (správne má byť XX.XX.XXXX- poznámka súdu), doručeným súdu dňa XX.XX.XXXX rozšírila uplatnený nárok o sumu 3.296,- eur (200 bodov x 16,48 eur) na celkovú sumu 32.836,26 eur. Tak žalovaná ako aj intervenient v priebehu ďalšieho konania vzniesli k tejto žalobkyňou uplatnenej položke námietku premlčania, pretože podľa nich žalobkyňa uplatnila tento nárok až dňa XX.XX.XXXX, teda po subjektívnej premlčacej dobe.

11. Rozsudkom č. k. 3C/65/2015-185 zo dňa 16.03.2018 v spojení s opravným uznesením č. k. 3C/65/2015-190 zo dňa 10.04.2018, právoplatným dňa 01.05.2018 súd zaviazal žalovaného uhradiť žalobkyňu sumu 27.692,- eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň II. výrokom nárok žalobkyne nad sumu 27.692,- eur vylúčil na samostatné konanie, rovnako ako aj nárok žalobkyne na bodové ohodnotenie vo výške 200 bodov, ktoré boli priznané v ďalšom znaleckom posudku a rovnako ako aj mzdové nároky žalobkyne uplatnené v pôvodnom návrhu. V III. výroku uviedol, že o trovách konania bude rozhodnuté v záverečnom rozhodnutí súdu. Predmetná vec bola vylúčená na samostatné konanie a v priebehu ďalšieho konania vedená pod sp. zn. 3C/10/2018.

12. V odôvodnení rozsudku súd neakceptoval námietku žalovaného a vedľajšieho účastníka o tom, že ide o premlčaný nárok, nakoľko aj z predloženého znaleckého posudku z roku 2017 bolo zistené, že žalobkyňa trpí ďalšími a ďalšími komplikáciami, teda jej zdravotný stav zrejme nie je ešte stále stabilizovaný a vznikajú ďalšie komplikácie. Podľa ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za 2 roky odo dňa keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. O tom kedy sa žalovaná dozvedela o škode svedčí aj skutočnosť, že žalovaný spochybnil posudok M.. T. a tým aj istú mieru istoty žalobkyne, kedy sa dozvedela o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, a preto bolo potrebné vypracovať ďalší znalecký posudok, ktorý stabilizoval jednak zdravotný stav a jednak výšku uplatneného nároku, t. j. bodového ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia.

13. Písomným podaním zo dňa 07.09.2018 zaslaným súdom žalovanému aj intervenientovi, spresnila žalobkyňa podanú žalobu, ktorá bola vylúčená na samostatné konanie tak, že v priebehu ďalšieho konania uplatnila nárok na náhradu sumy vo výške 4.549,46 eur, pozostávajúcej zo sumy 3.220,- eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, zo sumy 809,72 eur titulom straty na zárobku počas trvania PN a zo sumy 519,74 eur, ktorá bola vynaložená ako náklady v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku č. XX/XXXX znalcom M.. V. T. a nárok na náhradu trov konania. Uviedla, že v ďalšom konaní netrvá na uplatňovanom nároku v sume 516,80 eur, ktorý predstavuje rozdiel medzi

uplatňovaným nárokom za sťaženie spoločenského uplatnenia na základe znaleckého posudku M.. T. vo výške 22.412,80 eur a uznaným nárokom zo strany žalovaného vo výške 21.896 eur, ktorý rozdiel vznikol v dôsledku nesprávneho určenia hodnoty bodu a vzhľadom k tomu v časti sumy 516,80 eur berie svoj žalobný návrh späť a žiada v tejto časti konanie zastaviť. Vzhľadom k tomu, že trvala na nároku z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, konkrétne položky č. 310, o ktorý rozšírila svoj žalobný návrh podaním zo dňa XX.XX.XXXX, doručeným súdu dňa XX.XX.XXXX, nie však vo výške 3.296 eur (200 bodov x 16,48 eur) ale vo výške 3.220,- eur (200 bodov x 16,10 eur), v časti 76,- eur zobrala svoj žalobný návrh späť a žiadala aj v tejto časti konanie zastaviť. Taktiež upravila aj výšku náhrady za stratu na zárobku počas PN zo sumy 811,72 eur na sumu 809,72 eur (176,43 eur strata na zárobku január 2013 + 237,21 eur strata na zárobku február XXXX/ 190,31 eur strata na zárobku marec XXXX + 206,01 eur strata na zárobku apríl XXXX), a preto netrvala na sume 2,- eur, ktorá predstavovala rozdiel medzi pôvodne uplatňovanou sumou 811,72 eur a sumou 809,72 eur.

14. Uplatnenie nároku sťaženia spoločenského uplatnenia podľa položky č. 310 odôvodnila tým, že si ho uplatnila po tom čo sa ňom dozvedela na základe vypracovaného znaleckého posudku znaleckej organizácie. Tvrdila, že v prípade uplatňovania si nároku na náhradu škody na zdraví neplynie objektívna lehota ale plynie subjektívna lehota, ktorá začína plynúť odkedy sa poškodený dozvie o škode a kto za ňu zodpovedá. Nakoľko sama nedisponuje takými odbornými vedomosťami, ktoré by jej umožňovali adekvátne a odborne posúdiť jej zdravotný stav, bola odkázaná na toto posúdenie odborníkmi, a to či už M.. T. alebo znaleckou organizáciou Lege Artis, ktorá v podstate odobrila v plnom rozsahu bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia M.. T., pričom ho navyše rozšírila o položku č. 310. Podľa nej pripustenie námietky premlčania uplatňovanej žalovaným by bolo okrem iného i v rozpore s dobrými mravmi nakoľko škoda na zdraví a poškodenia, ktoré utrpela v súvislosti s vykonaným operačným zákrokom dňa XX.XX.XXXX a následnou pooperačnou starostlivosťou zo strany žalovaného významne zhoršili kvalitu jej života. Nárok na náhradu škody na zdraví uplatnila na súde riadne a včas a uplatnenie námietky premlčania zo strany žalovaného považovala za zneužitie práva na jej úkor, nakoľko ona žiadnym spôsobom nezavinila prípadné márne uplynutie premlčacej doby a v tomto prípade by sa jednalo o neprimerane tvrdý postih už vzhľadom na jej zdravotný stav, ktorý je dôsledkom nesprávneho postupu žalovaného.

15. Žalovaný so spresneným, resp. vyšpecifikovaným návrhom v rámci konania sp. zn. 3C/10/2018 nesúhlasil a žiadal žalobu v tejto časti zamietnuť v plnom rozsahu a priznať mu náhradu trov konania. Trval na vznesenej námietke premlčania k položke č. 310, keďže žalobkyňa tento návrh uplatnila relevantne až 02.03.2018, teda po subjektívnej premlčacej dobe s poukazom na ustanovenie § 100 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) a § 106 ods. 1 OZ. Namietal aj priznanie náhrady za stratu na zárobku počas trvania PN v celkovej výške 809,72 eur za obdobie od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, pretože považoval práceneschopnosť za neprimeranú a žiadal zamietnuť aj náklady spojené s vypracovaním súkromného znaleckého posudku. Znalecký posudok bol vypracovaný M.. V. T. pod č. XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX a žalobkyňa podala žalobu na súd oneskorene, pričom pokiaľ ide o náklady znaleckého posudku uviedol, že s poukazom na § 252 Civilného sporového poriadku každý platí výdavky, ktoré mu v konaní vzniknú.

16. Intervenient navrhol taktiež zamietnuť vyšpecifikovanú žalobu, a to tak v časti spoločenského uplatnenia, ako aj v časti náhrady za práceneschopnosť a rovnako aj v časti priznania nákladov na vypracovanie znaleckého posudku. Podľa neho najneskôr XX.XX.XXXX došlo k uplynutiu premlčacej doby, pričom žalobkyňa rozšírila žalobný návrh dňa XX.XX.XXXX.

17. Z dôvodu spochybňovania uplatnenia sťaženia spoločenského uplatnenia podľa položky č. 310 žalovaným a intervenientom, súd nariadil vykonanie doplnenia znaleckého dokazovania znaleckou organizáciou LEGE ARTIS znalecká organizácia, s. r. o. k znaleckému posudku č. XX/XXXX. Zo záverov znaleckého úkonu č. XX/XXXX vyplynulo, že položka č. 310- poškodenie brušnej steny sprevádzané porušením brušného lisu bola teoreticky hodnotiteľná najskôr rok po ukončení liečby, ale v danom prípade vzhľadom na opakované operácie, hnisanie v rane a ambulantnú liečbu do XX.XX.XXXX je optimálne považovať až rok XXXX za dátum, kedy bolo možné považovať stav žalobkyne sa ustálený na hodnotenie rozsahu sťaženia spoločenského uplatnenia. Na otázku, či bolo možné ohodnotiť túto položku už v čase vypracovania posudku, ktorý žalobkyňa predložila do konania, znalecká organizácia uviedla, že v otázke nie je síce exaktne definované, o ktorý posudok ide, ale pokiaľ sa jedná o posudok

M.. T., ktorý bol vypracovaný dňa XX.XX.XXXX, čiže v tom čase z retrospektívneho pohľadu bolo možné plniť položku č. 310.

18. K doplnku znaleckého posudku žalobkyňa v písomnom vyjadrení zo dňa 16.09.2019 uviedla, že vzhľadom na opakované operácie a iné zdravotné komplikácie počas liečby, je veľmi ťažké u nej hovoriť o nejakom optimálnom stave. Okrem fyzických komplikácií trpela a aj trpí vážnymi psychickými problémami v dôsledku jej zhoršenia zdravotného stavu. Mala za to, že znalci v odpovedi na otázku č. 1 iba teoreticky uvažujú nad optimálnymi možnosťami ustálenia zdravotného stavu, a preto ani samotní znalci nedokážu a nemôžu jednoznačne a presne určiť konkrétny dátum ustálenia zdravotného stavu žalobkyne. Jej zdravotný stav sa stále vyvíjal. M.. V. T. vo svojom odbornom stanovisku zo dňa XX.XX.XXXX jednoznačne uviedol, že jeho posudok, ktorý vypracoval ku dňu XX.XX.XXXX, neobsahoval položku č. 310- poškodenie brušnej steny sprevádzané porušením brušného listu, pretože tento následok sa vyvinul až neskôr, teda až po podaní znaleckého posudku, v priebehu rokov XXXX až XXXX. M.. V. T. bol s ňou v odbornom kontakte opakovane, sledoval jej zdravotný stav a podrobil ju klinickému lekárskemu vyšetreniu aj dňa XX.XX.XXXX, t. j. pred podaním tohto odborného stanoviska. Na podklade tohto vyšetrenia zo dňa XX.XX.XXXX konštatoval, že ku dňu vyhotovenia znaleckého posudku nemohol obodovať položku č. 310, keďže v čase vypracovania znaleckého posudku nebol ešte zdravotný stav žalobkyne ustálený. Nakoľko sa tento stav vyvíjal, nestotožnila sa s názorom znalcov, ktorý uviedli v Doplnku č. XX/XXXX, pretože bol urobený len na základe teoretických vedomostí znalcov, ktoré nezohľadnili konkrétny individuálny prípad žalobkyne, a to predovšetkým individuálny priebeh jej liečenia a to či už po fyzickej alebo psychickej stránke, čo malo a má určite vplyv na celkový zdravotný stav z hľadiska jeho ustálenia. Pred rozhodnutím súdu zobrala ešte späť žalobu v časti uplatneného nároku na stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti a trvala na tomto nároku vo výške 265,65 eur.

19. Rozsudkom č. k. 3C/10/2018-94 zo dňa 21.11.2019 súd I. výrokom zamietol žalobu žalobkyne na sumu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 3.220,- eur, v časti nároku za stratu na zárobku počas trvania PN ohľadne sumy 265,65 eur a v časti nároku na náklady súvisiace s vypracovaním znaleckého posudku č. XX/XX v sume 519,74 eur, II. výrokom zastavil konanie v časti ohľadne istiny vo výške 544,07 eur a III. výrokom vyslovil, že žalovaným priznáva právo na náhradu trov konania vo vzťahu ku žalobkyňi v rozsahu 90%, o ktorom bude rozhodnuté vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

20. Krajský súd Prešov uznesením č. k. 5Co/39/2020-148 na základe odvolania podaného žalobkyňou zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti t. j. okrem výroku II. o zastavení konania ohľadne sumy 544,07 eur a časti výroku I. čo do nároku za stratu na zárobku počas trvania PN nad sumu 220,19 eur a v rozsahu zrušenia vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uznesenia uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. o zastavení konania v časti ohľadne istiny vo výške 544,07 eur, a v časti výroku I. čo do nároku za stratu na zárobku počas PN nad sumu 220,19 Eur, odvolaním napadnutý nebol, preto v tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť (dňa 28.02.2020) a odvolací súd ho nepreskúmaval. V ostatnej časti podstatnú časť nárokov ako aj výrok o trovách konania súd nijako právne neodôvodnil, pričom právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Zároveň súd prvej inštancie ani neodôvodnil, prečo nevykonal dokazovanie navrhované žalobkyňou na preukázanie jej skutkových tvrdení, čo do včasnosti rozšírenia žaloby o sumu 3.220,- eur za sťaženie spoločenského uplatnenia týkajúcej sa položky č. 310 v znaleckom posudku za 200 bodov. Úlohou súdu prvej inštancie bude odstrániť pochybenia vytýkané odvolacím súdom, vec opätovne prejednať, vysporiadať sa so všetkými odvolacími námietkami a rozhodnutie náležite odôvodniť v súlade s ust. § 220 ods.2 Civilného sporového poriadku tak, aby bolo preskúmateľné. Odvolací súd zároveň podotýka, že otázka včasnosti uplatnenia nároku pri rozšírení žaloby o ďalšie bodové hodnotenie v priebehu konania na súde bola opakovane riešená odvolacím súdom.

21. Po vrátení veci odvolacím súdom súd nariadil pojednávanie, na ktorom strany a intervenient zotrvali na podanej žalobe, svojich písomných a ústnych vyjadreniach poukazujúc na ich skutkové a právne odôvodnenie. Ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania z ich strany prednesené neboli.

22. Nakoľko odvolací súd uložil súdu prvej inštancie vypořadať sa s odvolacími námietkami žalobkyne, súd pre úplnosť uvádza, že žalobkyňa v podanom odvolaní k nepriznaniu položky č. 310 vo výške

3.220,- eur argumentovala tým, že v konaní v dôsledku neustáleho namietania zo strany žalovaného bol následne vypracovaný znalecký posudok poverenou spoločnosťou LEGE ARTIS znalecká organizácia, s. r. o. č. XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, v ktorom sa znalecká organizácia v celom rozsahu stotožnila so spôsobom bodového ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ktorý uviedol v znaleckom posudku M.. T., dokonca navyše rozšírila oproti posudku M.. T. sťaženie spoločenského uplatnenia u žalobkyne o položku č. 310 - poškodenie brušnej steny sprevádzané porušením brušného lisu vo výške 200 bodov. Preto sa rozhodla rozšíriť do tej doby uplatňovaný nárok aj o túto položku, a to vo výške 3.220,- eur. Uplatnila si ho hneď po tom, čo sa o ňom dozvedela na základe vypracovaného znaleckého posudku znaleckej organizácie a zároveň z dôvodu vznesenia námietky premlčania žalovaným a intervenienta predložila aj odborné stanovisko M.. T. zo dňa XX.XX.XXXX, v ktorom sa vyjadril, že dôvodom prečo položku č. 310 nezahrnul do znaleckého posudku bolo, že tento následok sa vyvinul až po podaní znaleckého posudku. Podľa nej na to, aby mohol žalovaný namietat premlčanie nároku v súvislosti s položkou č. 310, muselo by byť zrejmé a bez pochybností jednoznačne určené, kedy skutočne došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne. Z jej zdravotnej dokumentácie je však zrejmé, že ešte koncom roka XXXX, kedy sa podrobila rehabilitácii, je v správe uvedené, že jazva brucha je stále aktívna, čo svedčí o tom, že zdravotný stav žalobkyne sa neustále vyvíja.

23. K uplatnenému nároku za stratu na zárobku počas PN od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX uviedla, že je absolútne irelevantné hovoriť o liečbe bez komplikácií ako i o štatistikách, keď k poškodeniu jej zdravia došlo v dôsledku konania „non lege artis“ žalovaného dňa XX.XX.XXXX a je nemožné tak určiť, koľko by skutočne u nej trvala PN. Jedinou objektívnou skutočnosťou tak ostáva celková doba PN, t. j. doba od XX.XX.XXXX do XX. XX. XXXX, t. j. doba 104 dní, za ktoré si uplatnila nárok za stratu na zárobku. Celková suma nároku tak predstavuje 764,26 eur, z ktorej intervenient uhradil časť vo výške 544,07 eur, a preto je potrebné zo strany súdu prvej inštancie rozhodnúť o sume 220,19 eur.

24. K nepriznaniu náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, tzv. znalečného za znalecký posudok č. XX/XXXX uviedla, že tento bol vypracovaný zapísaným znalcom v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorý je v ňom zapísaný od roku 1995. Má riadne evidenčné číslo a obsahuje znaleckú doložku. Samotná znalecká organizácia LEGE ARTIS sa v celom rozsahu stotožnila so spôsobom bodového ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia s týmto znaleckým posudkom, a preto náklady, ktoré vynaložila na vypracovanie znaleckého posudku považuje za odôvodnené a jednoznačne účelne.

25. Nakoľko tak prvoinstančný súd ako ani odvolací súd nerozhodli o späťvzatiach žalobkyne v písomnom podaní zo dňa XX.XX.XXXX, súd pre úplnosť uvádza, že žalobkyňa z pôvodne uplatňovanej nesprávne vypočítanej sumy sťaženia spoločenského uplatnenia podľa položky č. 310 netrvala na uplatňovanom nároku v sume 516,80 eur, ktorý rozdiel vznikol v dôsledku nesprávneho určenia hodnoty bodu a vzhľadom k tomu v časti sumy 516,80 eur a sumy 76,- eur vzala žalobu späť. Rovnako tak vzala žalobu späť aj v časti straty na zárobku počas PN zo sumy 811,72 eur na sumu 809,72 eur (176,43 eur strata na zárobku január XXXX + 237,21 eur strata na zárobku február XXXX/ 190,31 eur strata na zárobku marec XXXX + 206,01 eur strata na zárobku apríl XXXX), a preto netrvala na sume 2,- eur, ktorá predstavovala rozdiel medzi pôvodne uplatňovanou sumou 811,72 eur a sumou 809,72 eur. Nakoľko v sume 594,80 eur netrvala na podanej žalobe, žiadala, aby súd konanie v tejto časti zastavil.

26. Podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

27. Podľa § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzati žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

28. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa vzala svoju žalobu sčasti späť a žalovaný ani intervenient neuviedli, že by so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasili, súd postupujúc podľa citovaných ustanovení Civilného sporového poriadku I. výrokom konanie v rozsahu späťvzatia žaloby zastavil.

29. Predmetom posúdenia v spore tak po čiastočnom späťvzati žaloby žalobkyňou ostal nárok na zaplatenie sumy 3.959,93 eur, z toho suma 3.220,- eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, suma

220,19 eur titulom náhrady za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti a suma 519,74 eur titulom nákladov spojených s uplatnením pohľadávky a na trovy konania.

30. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a všetkých písomných vyjadrení strán a intervenienta v priebehu sporu, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých stranami predložených listinných dôkazov a v spore vpracovaných znaleckých posudkov a zistil nasledovný skutkový stav:

31. Žalobkyňa si voči žalovanému v dôsledku presvedčenia o nesprávnom postupe non lege artis pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti uplatnila náhradu škody na zdraví, nakoľko mala za to, že ak by sa v rámci zdravotnej starostlivosti o ňu vykonali všetky lekárske postupy v súlade s § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, k terajšiemu stavu by nemuselo dôjsť. Poskytovanie zdravotnej starostlivosti non lege artis bolo v konaní preukázané, taktiež bolo o ňom právoplatne rozhodnuté a rovnako bol aj v časti právoplatne priznaný nárok žalobkyni na náhradu škody na zdraví okrem tých nárokov, ktoré si uplatňuje v tomto spore.

32. Medzi stranami po právoplatných rozhodnutiach nebolo sporné, že zo strany žalovaného voči žalobkyni došlo k postupu non lege artis, a preto jej voči žalovanému vznikol nárok na náhradu škody na zdraví. Sporným medzi stranami po vypracovaní znaleckého posudku č. XX/XXXX ostal nárok žalobkyne na úhradu položky č. 310 - poškodenie brušnej steny sprevádzané porušením brušného lisu 200 bodov vo výške 3.220,- eur v dôsledku vznesenej námietky premlčania zo strany žalovaného a intervenienta a ostatné súdom vylúčené nároky.

33. V pôvodnom konaní vo veci sp. zn. 3C/65/2015 žalobkyňa spolu so žalobou predložila súkromný znalecký posudok č. XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX vypracovaný M. V. T., v ktorom nebola ohodnotená položka č. 310 - poškodenie brušnej steny sprevádzané porušením brušného lisu. Znalecký posudok bol vypracovaný ku dňu XX.XX.XXXX na základe podkladov- zdravotnej dokumentácie M. W. B. a anamnestického a klinického vyšetrenia M. W. B.. V závere znaleckého posudku, v bode 7. znalec uviedol, že po uplynutí dvoch rokov od posudzovanej operácie je možné určiť, že popísané trvalé následky sú trvalé, nemenné a ďalšou liečbou neovplyviteľné. Následne na návrh žalovaného bolo nariadené znalecké dokazovanie, ktorým bola poverená spoločnosť LEGE ARTIS, znalecká organizácia s.r.o., Kováčska 32, Košice a ktorá vypracovala znalecký posudok č. XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, ku dňu od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, a to na základe súdneho spisu Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 3C/65/2015, zdravotnej dokumentácie, odbornej gynekologickej a chirurgickej literatúry a klinického vyšetrenia pani M. B.. Na čl. 29 znaleckého posudku je uvedené, že práve na základe klinického vyšetrenia pani M. B. stanovila znalecká organizácia v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia okrem iného aj položku č. 310 poškodenie brušnej steny sprevádzané porušením brušného lisu v počte bodov 200. Uvedené následky sú z chirurgického hľadiska trvalé, bez očakávateľného zlepšenia a ich stav už nie je chirurgicky korigovateľný. S rastúcim vekom poškodenej možno očakávať miernu progresiu následkov. Uvedené následky M. B. hendikepujú vo všetkých aspektoch bytia, ako v spoločenskom, rodinnom aj pracovnom bytí. Znalecký posudok č. XX/XXXX prevzal podľa doručky na čl. 229 spisu právny zástupca žalobkyne dňa XX.XX.XXXX. Písomným podaním zo dňa XX.XX.XXXX, doručeným súdu dňa XX.XX.XXXX žalobkyňa rozšírila svoj nárok o sťaženie spoločenského uplatnenia podľa položky č. 310.

34. Ako už bolo vyššie uvedené z dôvodu spochybňovania žalobkyňou uplatneného nároku žalovaným a intervenientom na strane žalovaného bol vypracovaný Doplnok ku znaleckému posudku Č. XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, č. XX/XXXX, z ktorého vyplynulo, že bodové ohodnotenie pod položkou č. 310 - poškodenie brušnej steny sprevádzané porušením brušného lisu, bolo možné zahrnúť do znaleckého posudku, resp. za toto poškodenie bolo možné uplatňovať nárok skôr, pretože zdravotný stav žalobkyne bol ustálený v roku XXXX.

35. Všetky súdu predložené znalecké posudky boli spracované a vydané podľa zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov a obsahujú znaleckú doložku.

36. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

37. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

38. Podľa § 420 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá. Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

39. Podľa § 444 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

40. Podľa § 446 Občianskeho zákonníka náhrada za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného sa posúdi a suma tejto náhrady sa určí rovnako ako úrazový príplatok podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

41. Podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 437/2004 Z. z.) náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti. Ak niektoré poškodenie na zdraví nie je uvedené v sadzbach podľa odseku 2, použije sa sadzba za iné poškodenie na zdraví, s ktorým ho možno z hľadiska sťaženia spoločenského uplatnenia najlepšie porovnať.

42. Podľa § 5 ods. 1 a 2 zákona č. 437/2004 Z. z. pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8). Výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor.

43. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekársky posudok posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov.

44. Podľa § 7 ods. 3 a 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o vydaní lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať poškodený. O vydaní lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať aj fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá za poškodenie na zdraví zodpovedá, alebo poskytovateľ náhrady, iba ak im poškodený dá súhlas.

45. Podľa 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, môžu osoby uvedené v odsekoch 3 a 4 požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu.

46. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 382/2004 Z. z.) znalecká činnosť je špecializovaná odborná činnosť vykonávaná za podmienok ustanovených v tomto zákone znalcami pre zadávateľa. Úkonmi znaleckej činnosti sú najmä znalecký posudok a jeho doplnenie, odborné stanovisko alebo potvrdenie a odborné vyjadrenie a vysvetlenie.

47. Podľa § 18 ods. 1, 2 zákona č. 382/2004 Z. z. na vykonanie ostatných úkonov znaleckej činnosti sa primerane použije ustanovenie § 17 ods. 5. V každom znaleckom úkone musí byť odôvodnený postup a musí byť zabezpečená jeho preskúmateľnosť. Druh znaleckého úkonu musí zodpovedať zložitosti znaleckého skúmania, zodpovednosť za jeho výber nesie znalec; to neplatí, ak bol druh znaleckého úkonu určený súdom alebo iným orgánom verejnej moci.

48. Pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti je základom to, aby zdravotná starostlivosť bola poskytovaná lege artis, teda v súlade s najnovšími poznatkami lekárskej vedy. Každý, kto poskytuje zdravotnú starostlivosť, ju má poskytovať lege artis. Podstatným znakom postupu lege artis je súlad s poznatkami medicíny a biomedicínskych vied. Zdravotná starostlivosť je v zmysle § 4 ods. 3 zákona o zdravotnej starostlivosti poskytovaná správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy. Lege artis teda znamená, že lekár musí vykonať všetky zdravotné úkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia alebo zlepšenia zdravotného stavu pacienta, pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy. Za poznatky lekárskej vedy možno považovať všetko, čo veda dosiahla, teda je to postup, ktorý je dostatočne overený a použiteľný v lekárskej praxi (napr. poznatky, ktoré sa vyučujú na lekárske fakultách a sú rešpektované v praxi). Dôležité je zdôrazniť, že lekár nemá povinnosť vykonať všetky potrebné vyšetrenia, či zákroky, ale rovnako má povinnosť vykonať ich včas - v správnom čase. Jedine takýto postup je možné označiť za postup „lege artis“. Závazok poskytovateľa postupovať správne sa netýka len samotného zdravotného výkonu (operácie, vyšetrenia a pod.), ale vzťahuje sa na celkový manažment pacienta - celkovú starostlivosť. Poskytovateľ je povinný pacienta nielen správne ošetriť, ale ho aj správne poučiť o liečebnom režime, upozorniť ho na možné komplikácie, či odporučiť ho na iných špecialistov, čo zodpovedá rozsahu jeho povinností.

49. To, že žalovaný nekonal lege artis bolo ustálené medzitýmnym rozsudkom č. k. 3C/65/2015-83 zo dňa 17.12.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov č. k. 14Co/67/2016-158 zo dňa 20.04.2017, právoplatným dňa 11.08.2017. Dôležitý predpoklad pre priznanie náhrady škody na zdraví je, že medzi protiprávnym konaním žalovaného a vznikom škody musí byť úplne preukázaná príčinná súvislosť. V tomto prípade je potrebné konštatovať, že príčinnú súvislosť pri poskytnutí zdravotnej starostlivosti non lege artis a poškodením zdravia žalobkyňa je bezpochyby možné uzavrieť, nakoľko to vyplýva zo všetkých predložených dôkazov a už právoplatných rozhodnutí. Znalci v znaleckých posudkoch, vedomí si následkov nepravdivého znaleckého posudku sa vyjadrili k veci jasne a identifikovali aj príčinnú súvislosť medzi pochybením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a škodou na zdraví žalobkyne, pacientky.

50. Ako už bolo vyššie uvedené, pri právnom posúdení veci, súd vychádzal z ustanovenia § 444 Občianskeho zákonníka platného v čase vzniku a uplatnenia škody, podľa ktorého pri škode na zdraví sa jednorazové odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia. Tieto nároky sa priznávajú jednorazovo, a to na základe lekárskeho posudku a pri určení výšky týchto nárokov sa vychádza z celkového počtu, ktorými sa bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku ohodnotili.

51. V súčasnej dobe platí zákon č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov. Predmetom v tomto konaní bol zostávajúci nárok žalobkyne na náhradu škody na zdraví spôsobenej žalovaným postupom non lege artis pozostávajúci zo sťaženia spoločenského uplatnenia podľa položky č. 310. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia je náhradou tzv. nemateriálnej ujmy, pričom má slúžiť na to, aby postihnutý si mohol obstarat' náhradné pôžitky na vyrovnanie prežitých a prežívaných utrpení, strastí a obmedzovaní. Sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje, ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé dôsledky na životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských účelov. Celková výška odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia závisí jednak od posudku, ktorý podlieha hodnoteniu súdom, ako aj od posúdenia predpokladov, ktoré poškodený má. Týmito predpokladmi je možnosť uplatniť sa najmä v rodinnom, kultúrnom, športovom a spoločenskom

živote, ako aj možnosť ďalšieho sebvzdelávania. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia je založená na systéme tzv. bodového hodnotenia upraveného zákonom 437/2004 Z. z. a poskytuje sa na základe lekárskeho posudku, ktorý je vypracovaný v súlade s § 7 a § 8 citovaného zákona.

52. V tomto prípade žalobkyňou uplatňovaná položka vyplynula zo znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného spoločnosťou LEGE ARTIS, znalecká organizácia s.r.o., Kováčska 32, Košice, v ktorom je uvedené, že na základe klinického vyšetrenia pani M.. B. stanovila znalecká organizácia v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia okrem iného aj položku č. 310 poškodenie brušnej steny sprevádzané porušením brušného lisu v počte bodov 200. Uvedené následky sú z chirurgického hľadiska trvalé, bez očakávateľného zlepšenia a ich stav už nie je chirurgicky korigovateľný. S rastúcim vekom poškodenej možno očakávať miernu progresiu následkov. Uvedené následky M.. B. hendikepujú vo všetkých aspektoch bytia, ako v spoločenskom, rodinnom aj pracovnom bytí. Tento znalecký posudok bol vypracovaný v súlade s § 18 zákona č. 382/2004 Z. z., pretože druh znaleckého úkonu určoval súd.

53. Nárok na náhradu škody na zdraví vzniká dátumom vyhotovenia lekárskeho posudku, ktorý sa podľa § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. vydáva, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví. Jednoročná lehota od poškodenia na zdraví je len orientačná, keďže proces regenerácie ľudského organizmu je u každého individuálny a často sa doba liečenia dá predpokladať len orientačne. Možno konštatovať, že k ustáleniu zdravotného stavu dochádza v okamihu, v ktorom má posudzujúci lekár k dispozícii objektívne skutkové okolnosti, na základe ktorých možno prvýkrát posúdiť rozsah škody a vyčísliť výšku škody. Ustálenie zdravotného stavu predstavuje okamih, odkedy možno po prvýkrát stanoviť a bodovo ohodnotiť rozsah vzniknutej škody a taktiež okamih, odkedy začína poškodenému plynúť premlčacia doba na uplatnenie nároku voči škodcovi. V tomto prípade bol znalecký posudok vypracovaný dňa XX.XX.XXXX, t. j. viac ako rok po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví dňa XX.XX.XXXX, a preto je možné konštatovať, že znalecká organizácia mala k dispozícii objektívne skutkové okolnosti, na základe ktorých mohla posúdiť rozsah škody a vyčísliť výšku škody v časti sťaženia spoločenského uplatnenia. Nie je však vylúčené, že v niektorých prípadoch môže dôjsť k situácii, keď po skončení liečenia v súvislosti s poškodením na zdraví vznikne ďalšie zhoršenie následkov, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení následkov tiež nepredpokladal. Pri týchto nepredpokladateľných zhoršeniach zdravotného stavu poškodeného nie je možné konštatovať, že zdravotný stav poškodeného nebol pri pôvodnom posúdení ustálený, ale naopak, uvedené zakladá dôvod k odškodneniu tohto nepredpokladaného zhoršenia zdravotného stavu, ktorý nastal. Znamená to, že poškodený má nárok na ďalšiu náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške ustanovenej v § 10 ods. 7 zákona č. 437/2004 Z. z.

54. K námietke premlčania vznesenej žalovaným a intervenientom na strane žalovaného súd uvádza, že účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť svoje povinnosti. Ak uplynula zákonom stanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej stanoveným spôsobom svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tým dosiahnuť stav, v rámci ktorého sa už oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Následkom účinne vznesenej námietky premlčania v súdnom konaní je, že premlčané právo nemožno oprávnenému priznať (§ 100 ods. 1 tretia veta Občianskeho zákonníka). S prihliadnutím na zásadu hospodárnosti konania súd posudzuje prednostne opodstatnenosť vznesenej námietky premlčania ešte pred prípadným zisťovaním výšky škody a pod. (porovnaj R 29/1983).

55. Občiansky zákonník viaže premlčanie práva na náhradu škody na zdraví uplynutím subjektívnej dvojročnej premlčacej doby na podmienku vedomosti poškodeného:

- a) o škode - majetkovej ujme určitého druhu a rozsahu vyčísliteľnej v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde;
- b) o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá.

Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby môže byť teda rozdielny vo vzťahu k vedomosti poškodeného o škodcovi a k jeho vedomosti o škode (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 104/2011).

56. Objektívna premlčacia doba vôbec neplatí pri práve na náhradu škody spôsobenej na zdraví. Uplatní sa tu len subjektívna dvojiročná premlčacia doba, ktorá začne plynúť od okamihu, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Ak právo na náhradu škody z ublíženia na zdraví tvorí niekoľko zložiek súčasne (napr. právo na bolestné, právo na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, právo na náhradu liečebných nákladov), súdna prax (na rozdiel od právnej teórie) vychádza z názoru, že jednotlivé zložky práva na náhradu škody sa prejavujú ako samostatné dielčie nároky.

57. O škode spočívajúcej v bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia sa poškodený dozvie (mohol dozvedieť) v okamihu, keď došlo k ustáleniu zdravotného stavu poškodeného. V nadväznosti na ustálenie zdravotného stavu poškodeného totiž možno prvýkrát objektívne vypracovať bodové ohodnotenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Posúdenie otázky, kedy sa zdravotný stav ustálil a aké následky zanechal úraz na zdraví poškodeného je závislé od odborného posúdenia ošetrojúceho lekára. Je teda na posudzujúcom lekárovi, kedy určí moment ustálenia zdravotného stavu, od ktorého začína plynúť dvojiročná premlčacia doba na uplatnenie nároku na bolestné a nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia. Zo súdnej praxe a právnej teórie vyplýva, že pri sťažení spoločenského uplatnenia za moment ustálenia zdravotného stavu možno v zásade považovať deň, kedy možno určiť preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného a pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb a možno ich bodovo ohodnotiť. Uvedené potvrdzuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 28.02.2011, sp. zn. 4Cdo 152/2010, z ktorého vyplýva, že: "Poškodený sa o škode dozvie v čase, kedy sa po skončení jeho liečby jeho zdravotný stav natoľko ustálil, že bolo zistiteľné, či a v akom rozsahu k sťaženiu spoločenského uplatnenia u neho došlo, a kedy je možné na základe skutkových okolností, ktoré má k dispozícii, objektívne vykonať jeho ohodnotenie."

58. K ustáleniu zdravotného stavu dochádza v momente, keď možno posúdiť, či a aké nepriaznivé dôsledky zanechal na zdraví poškodeného úraz alebo iné poškodenie. V tomto momente ošetrojúci lekár môže prvýkrát objektívne posúdiť a bodovo ohodnotiť rozsah vzniknutej škody, t. j. od tohto momentu možno vyhotoviť lekárske posudok. Z uvedeného vyplýva, že momentom - ustálením zdravotného stavu - a nie skôr, začína plynúť premlčacia doba pri nároku na bolestné a nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia. Na začiatok plynutia premlčacej doby nemá vplyv, kedy si poškodený zabezpečí dôkazy na to, aby skutkové okolnosti, o ktorých má vedomosť, mohol aj preukázať - teda kedy si dá vypracovať lekárske posudok na bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Ustálenie zdravotného stavu nie je právnou otázkou, ale otázkou skutkovou, pričom súdu o nej neprináleží rozhodovať. V niektorých prípadoch môže dôjsť k zhoršeniu už ustáleného zdravotného stavu alebo sa môžu objaviť ďalšie "nové" následky súvisiace s pôvodným poškodením zdravia (napr. operačný výkon), ktoré sa prejavia neskôr v takej intenzite a takým spôsobom, že pôvodne neboli a ani nemohli byť predpokladané. Pri takomto nepredpokladateľnom zhoršení zdravotného stavu nemožno konštatovať, že zdravotný stav poškodeného nebol pri pôvodnom posúdení ustálený. Naopak, uvedené zakladá nárok na náhradu za bolestné alebo sťaženie spoločenského uplatnenia za nepredpokladané zhoršenie zdravotného stavu, ktorý predtým neexistoval, a preto ho nebolo možné uplatniť. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že v takomto prípade sa porovnáva zdravotný stav pred zhoršením zdravotného stavu so zdravotným stavom terajším a pri zhoršení už ustáleného zdravotného stavu alebo ak sa prejavia nové následky súvisiace s pôvodným úrazom, môžu byť odškodnené aj také ďalšie následky, ktoré sa prejavia neskôr v takej intenzite a takým spôsobom, že pôvodne neboli, príp. ani nemohli byť predvídané.

59. V tomto konkrétnom prípade súd vychádzal z toho, že znalecký posudok č. XX/XXXX M.. V. T. zo dňa XX.XX.XXXX síce neobsahoval položku č. 310 k sťaženiu spoločenského uplatnenia, ale v závere znalec uviedol, že po uplynutí dvoch rokov od posudzovanej operácie je možné určiť, že popísané trvalé následky sú trvalé, nemenné a ďalšou liečbou neovplyviteľné. To znamená, že zdravotný stav žalobkyne možno považovať za ustálený najneskôr XX.XX.XXXX (čo vyplýva aj z doplnku č. XX/XXXX, v ktorom znalecká organizácia uviedla, že až rok XXXX možno považovať za dátum, kedy je možné považovať stav žalobkyne za ustálený na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia). Následne na návrh žalovaného, ktorý nesúhlasil so znaleckým posudkom č. XX/XXXX bol vypracovaný nový znalecký posudok č. XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, v ktorom znalecká organizácia na základe klinického vyšetrenia žalobkyne stanovila v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia okrem iného aj položku č. 310 poškodenie brušnej steny sprevádzané porušením brušného lisu v počte bodov 200. Podľa znaleckej organizácie uvedené následky sú z chirurgického hľadiska trvalé, bez očakávateľného zlepšenia a ich stav už nie je chirurgicky korigovateľný. S rastúcim vekom poškodenej možno očakávať miernu progresiu následkov. Uvedené následky hendikepujú žalobkyňu

vo všetkých aspektoch bytia, ako v spoločenskom, rodinnom aj pracovnom bytí. Znalecký posudok č. XX/XXXX prevzal podľa doručenky na čl. 229 spisu právny zástupca žalobkyne dňa XX.XX.XXXX a následne hneď písomným podaním zo dňa XX.XX.XXXX, doručeným súdu dňa XX.XX.XXXX žalobkyňa rozšírila svoj nárok o sťaženie spoločenského uplatnenia podľa položky č. 310. Súd síce nerozhodol o zmene petitu žaloby, ale konal ďalej o zmenenom nároku žalobkyne, ktorý sa správoplatnil vylučujúcim výrokom rozsudku č. k. 3C/65/2015-185 zo dňa XX.XX.XXXX, čo nie je možné považovať za vadu v konaní.

60. Podľa námietok žalovaného a intervenienta, mala žalobkyňa aj s poukazom na doplnok k znaleckému posudku č. XX/XXXX najneskôr do XX.XX.XXXX uplatniť nárok z položky č. 310. Otázkou však ostáva, ako ho mala uplatniť, keď sa o ňom dozvedela až dňa XX.XX.XXXX a bezprostredne potom reagovala podaním návrhu na zmenu petitu žaloby, ktorý aj súdu bez zbytočného odkladu doručila. Žalobkyňa bola odkázaná na posúdenie jej zdravotného stavu odbornou osobou, nakoľko sama nedisponuje takými odbornými vedomosťami, ktoré by jej umožňovali adekvátne a odborne posúdiť jej zdravotný stav, pričom posúdenie zdravotného stavu pre účely priznania nárokov na náhradu škody na zdraví lekárske, resp. znaleckým posudkom vyplýva aj z citovaných ustanovení zákona. Zo znaleckých posudkov a predložených lekárske správ vyplýva, že žalobkyňa mala množstvo zdravotných komplikácií počas liečby a trpela aj psychickými problémami. Je nesporné, že o sťaženie spoločenského uplatnenia podľa položky č. 310 sa dozvedela až doručením znaleckého posudku, ktorý je podľa žalobcu a intervenienta jediným objektívnym znaleckým posudkom v tomto spore a práve ním došlo k tzv. spresneniu nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne, ktorej nárok na náhradu škody na zdraví ako taký bol uplatnený včas, a preto podľa názoru súdu nebolo možné zohľadniť námietku premlčania vznesenú žalovaným a intervenientom.

61. Ďalej podľa názoru súdu je potrebné zohľadniť aj tú skutočnosť, že síce obidva znalecké posudky boli vypracované po klinickom, t. j. osobnom vyšetrení žalobkyne, avšak niet žiadnej pochybnosti o tom, že v rozpätí viac ako dvoch rokov (znalecký posudok č. XX/XXXX dňa XX.XX.XXXX a znalecký posudok č. XX/XXXX dňa XX.XX.XXXX), čo už samo o sebe, pri tak rozsiahlych následkoch, ktoré zasiahli žalobkyňu na jej zdravotnom stave svedčí o tom, že hoci podľa Doplnku č. XX/XXXX bolo možné z retrospektívneho hľadiska plniť položku č. 310 už v roku XXXX, je potrebné aj na základe predloženej zdravotnej dokumentácie žalobkyne, podľa ktorej ešte koncom roka XXXX, kedy sa podrobila rehabilitácii, bola jazva brucha stále aktívna, prisvedčiť k odbornému stanovisku M. V. T. zo dňa XX.XX.XXXX (čl. 30 a čl. 107 spisu), v ktorom jednoznačne uviedol, že jeho posudok neobsahoval položku č. 310- poškodenie brušnej steny sprevádzané porušením brušného listu, pretože tento následok sa vyvinul až neskôr, teda až po podaní znaleckého posudku, v priebehu rokov XXXX až XXXX, čo na druhej strane zodpovedá tomu, že ho znalecká organizácia práve v roku XXXX vo svojom znaleckom posudku uviedla. Navyše znalecká organizácia podrobila žalobkyňu klinickému vyšetreniu dňa XX.XX.XXXX a M. T. k predloženému odbornému stanovisku dňa XX.XX.XXXX, t. j. pred podaním tohto odborného stanoviska, čo zodpovedá spresneniu nároku žalobkyne.

62. Z uvedeného bez akýchkoľvek pochybností vyplýva záver, že aj keď v znaleckom posudku č. XX/XXXX z roku XXXX, na základe ktorého žalobkyňa uplatnila v konaní svoj nárok na súde nebola obsiahnutá položka č. 310, nie je možné sa stotožniť s názorom žalovaného a intervenienta, že ak následne znalecká organizácia na základe predloženej lekárskej dokumentácie a vyšetrenia žalobkyne v roku XXXX zistila aj poškodenie zdravia obsiahnutého v položke č. 310, ide o nový nárok žalobkyne, vo vzťahu ku ktorému je dôvodne vznesená námietka premlčania. V súdnom prípade ide o ustálenie rozsahu poškodenia zdravia žalobkyne, vo vzťahu ku ktorému jej nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia prináleží. Žalobkyňa si žalobou uplatnila sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 22.412,80, ktorú výšku odôvodnila poukazom na dôkaz - znalecký posudok, ktorý bol v priebehu konania ďalším znaleckým posudkom vypracovaným na návrh žalovaného spresnený - opravený. Nebolo preto možné zo strany súdu zohľadniť námietku premlčania vznesenú žalovaným a intervenientom vo vzťahu k tejto položke (obdobne pozri aj rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 15Co/23/2019 zo dňa 21.01.2020).

63. Súdu nedá nepoukázať aj na to, že v odôvodnení rozsudku č. k. 3C/65/2015-185 zo dňa 16.03.2018 súd taktiež neakceptoval námietku žalovaného a vedľajšieho účastníka o tom, že ide o premlčaný nárok, nakoľko aj z predloženého znaleckého posudku z roku XXXX mal zistené, že žalobkyňa trpí ďalšími komplikáciami a jej zdravotný stav zrejme nie je ešte stále stabilizovaný a vznikajú ďalšie komplikácie.

Vzhľadom k uvedenému súd II. výrokom zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 3.220,- eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyni.

64. Ďalším nárokom, ktorý si uplatnila žalobkyňa bol nárok na náhradu za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti po jeho úpravách v konečnej sume 764,26 eur za obdobie od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, z ktorej sumy intervenient uhradil časť vo výške 544,07 eur a zostávajúci nárok predstavuje sumu 220,19 eur. Nárok odôvodnila tým, že táto suma predstavuje rozdiel, ktorý vznikol počas jej práceneschopnosti medzi mzdou, na ktorú by mala mať nárok, v prípade že by nebola PN v dôsledku nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti žalovaným a nemocenskou dávkou, ktorá jej bola počas PN vyplácaná.

65. Podľa intervenienta poškodená bola PN od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX (104 dní) a za toto celé obdobie si uplatnila stratu na zárobku počas PN. Prijatá bola dňa XX.XX.XXXX na odd. NsP za účelom plánovanej operácie pravého vaječníka pre krvavú cystu. Operácia bola vykonaná XX.XX.XXXX, kedy došlo k poškodeniu hrubého čreva. Zmluvný lekár uviedol, že podľa štatistického úradu zdravotníckych informácií dočasná pracovná neschopnosť (DPN) po nekomplikovanom laparoskopickom zákroku je cca 28 - 31 dní. Pri komplikáciách a zákrokoch na hrubom čreve je trvanie DPN cca v rozpätí 91 - 112 dní. Posudzovaná bola DPN od XX.X do XX.X.XXXX, t. j. 104 dní, z toho 71 pracovných, úhrada za splátku zárobku počas trvania DPN je z hľadiska medicínsko-posudkového plnenia odôvodnená, lebo DPN bola spôsobená pochybením zdravotníckeho zariadenia. Pokiaľ by nedošlo k poškodeniu hrubého čreva, je predpoklad PN pri nekomplikovanom laparoskopickom zákroku 28 - 31 dní, t. j. PN XX.X.XXXX do XX.X.XXXX = 31 dní (plánovaný zdravotný úkon). Preto uhradil žalobkyni stratu na zárobku počas PN za dobu od XX.X.XXXX do XX.X.XXXX, t. j. za 73 dní vo výške 544,07 eur (výpočet: denný vymeriavací základ poskytnutý zamestnávateľom poškodenej 28,4112 € 55% z DPZ od 1. po 3. deň PN 15,626 16x3 46,88 €, 25 % DPZ od 4. dňa DPN 7,1028 x 70 = 497,19 € spolu 544,07 €).

66. Podľa žalobkyne aj keď jej intervenient vyplatil sumu 544,07 eur, je absolútne irelevantné hovoriť o liečbe bez komplikácií ako i o štatistikách, keď k poškodeniu jej zdravia došlo v dôsledku konania „non lege artis“ žalovaného dňa XX.XX.XXXX a je nemožné tak určiť, koľko by skutočne u nej trvala PN. Jedinou objektívnou skutočnosťou tak ostáva celková doba PN, t. j. doba od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, t. j. doba 104 dní, za ktoré si uplatnila nárok za stratu na zárobku.

67. K nároku na náhradu za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti žalobkyne je nevyhnutné uviesť, že práceneschopnosť ako taká trvá od okamihu, keď lekár uzná pacienta za práceneschopného a to až do dňa, keď ho lekár uzná za práceneschopného. V tomto konkrétnom prípade žiadna zo strán nerozporovala, že PN žalobkyne trvala od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX. V znaleckom posudku č. XX/XXXX v odpovedi na otázku č. 6 v znení: „uviesť celkovú dobu liečenia a práceneschopnosti žalobkyne a aká dlhá by bola doba liečenia v prípade, ak by bol lekársky postup lege artis“, znalecká organizácia uviedla, že odpoveď na danú otázku je hypotetická. Akurát skoršia diagnostika poranenia hrubého čreva mohla viesť ku kratšej dobe liečby. Nedá sa z retrospektívneho pohľadu určiť, o koľko by reálna doba liečby poškodenej bola kratšia v prípade skoršej diagnostiky a liečby poranenia hrubého čreva. Je možné uviesť, že akurát v prípade skoršej diagnostiky bola očakávateľná výrazne kratšia doba liečby, bez možnosti presnej špecifikácie. Z tohto záveru vyplýva, že nespochybniteľným je fakt, že zákrok, za ktorý v celom rozsahu nesie zodpovednosť žalovaný, nebol vykonaný lege artis, v dôsledku čoho bola žalobkyňa PN od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, pričom skutočnosť, či by pri priebehu zákroku lege artis bola skutočne PN ako tvrdí intervenient 28- 31, t. j. cca 4 týždne, menej alebo viac, nebolo preukázané (možno, ak by po zákroku nemala vôbec žiadne komplikácie, nastúpila by do práce aj po dvoch týždňoch, čo je tak, ako uviedla znalecká organizácia veľmi hypotetická otázka). Je preto nutné, ba dokonca podľa názoru súdu až nevyhnutné pristupovať k jedinému nespochybniteľnému fakt, a to, že v dôsledku non lege artis postupu žalovaného PN žalobkyne trvala 104 dní a za tieto dni má nárok na náhradu za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti po úhrade intervenienta v sume 544,07 eur v zostávajúcej výške 220,19 eur, na úhradu ktorej súd zaviazal žalovaného II. výrokom rozsudku.

68. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

69. Podľa § 209 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku súkromný znalecký posudok je znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd. Ak je spolu so žalobou predložený súkromný znalecký posudok, ktorý má všetky zákonom predpísané náležitosti a obsahuje doložku o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku, postupuje sa pri vykonávaní tohto dôkazu akoby išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca.

70. Žalobkyňa si uplatnila aj náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, tzv. znalečného za znalecký posudok č. XX/XXXX vo výške 519,74 eur vyúčtovanej znalcom na čl. 22 spisu sp. zn. 3C/65/2015. K predchádzajúcemu nepriznaniu tohto nároku uviedla, že znalecký posudok bol vypracovaný zapísaným znalcom v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorý je v ňom zapísaný od roku 1995. Má riadne evidenčné číslo a obsahuje znaleckú doložku. Samotná znalecká organizácia LEGE ARTIS sa v celom rozsahu stotožnila so spôsobom bodového ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia s týmto znaleckým posudkom, a preto náklady, ktoré vynaložila na vypracovanie znaleckého posudku považuje za odôvodnené a jednoznačne účelne.

71. Krajský súd Prešov v zrušujúcom uznesení uviedol, že znalecký posudok znalca M. V. T. O. Č. XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX spĺňa všetky náležitosti súkromného znaleckého posudku podľa ust. § 209 CSP, vrátane náležitosti podľa § 17 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch a tlmočníkoch. Tento znalecký posudok obsahuje znaleckú doložku, ako aj všetky zákonné náležitosti, ktoré vyžaduje zákon o znalcoch a tlmočníkoch. Súdna prax sa zjednotila na tom, že podľa ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa za príslušenstvo pohľadávky považujú náklady spojené s jej uplatnením, t. j. aj suma, ktorú žalobca vynaložil na vypracovanie znaleckého posudku.

72. Žalobkyňa na preukázanie peňažnej náhrady predložila znalecký posudok č. XX/XXXX, ktorý bol vypracovaný podľa zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov. Tento znalecký posudok spadá pod § 16 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z. z. podľa ktorého úkonmi znaleckej činnosti sú najmä znalecký posudok a jeho doplnenie, odborné stanovisko alebo potvrdenie a odborné vyjadrenie a vysvetlenie. Je zrejmé, že najčastejšie vykonávaným znaleckým úkonom je znalecký posudok, ktorého náležitosti sú pomerne detailne upravené v § 17 zákona o znalcoch. Žalovaný a intervenient namietali, že znalecký posudok neobsahuje znaleckú doložku, čo nie je pravda, nakoľko znalecká doložka je obsiahnutá na strane 10 znaleckého posudku (čl. 18 spisu). Navyše je potrebné dať za pravdu žalobkyňi, že aj znalecká organizácia LEGE ARTIS sa v celom rozsahu stotožnila so spôsobom bodového ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v tomto znaleckom posudku.

73. Náklady spojené s uplatnením pohľadávky sú spravidla trovy vzniknuté v súvislosti s uplatnením pohľadávky, a to v predsúdnom štádiu (napr. zaobstaranie znaleckého posudku objasňujúceho vznik a výšku škody, cestovné náklady a iné obdobné náklady, ktoré priamo súvisia s uplatnením pohľadávky). Tieto náklady sa musia týkať zročnej pohľadávky a musia byť účelne vynaložené na to, aby sa dali úspešne uplatniť aj v súdnom spore ako hmotnoprávny nárok odlišný od trov konania. Aby boli ako príslušenstvo priznané, je nevyhnutné, aby žalobca popísal, o aké náklady ide, ako vznikli a preukázal ich skutočnú výšku. Žalobcovi možno priznať len skutočné náklady, ktoré mu v súvislosti s uplatnením danej pohľadávky vznikli, pričom je povinný každú položku nákladov súdu preukázať. Ako príslušenstvo pohľadávky možno priznať len skutočne vynaložené náklady. Povinnosť tvrdenia a preukázania rozhodujúcich skutočností ohľadne vzniku nákladov (dôkazné bremeno) je na žalobcovi, ktorý v prípade, ak nepopíše podstatné okolnosti sporu, prípadne nepreukáže svoje tvrdenia, nemôže byť v spore úspešný. Žalobca je tzv. "pánom sporu", sám musí v žalobe uviesť, aký nárok si voči žalovanému uplatňuje, z akých skutkových okolností tento nárok vyvodzuje a musí ho preukázať. Z listinných dôkazov predložených žalobkyňou vyplýva vynaloženie nákladov na znalečné v celkovej výške 519,74 eur ako nákladov v súvislosti s uplatnením predmetnej pohľadávky, pretože bez vypracovania znaleckého posudku, by nevedela určiť výšku škody na zdraví, ktorú si v tomto konaní uplatnila. Vzhľadom na uvedené a taktiež vzhľadom k tomu, že znalecký posudok obsahuje všetky zákonné náležitosti má súd za to, že žaloba žalobkyne je aj v tejto časti dôvodná, a preto jej priznal II. výrokom rozsudku aj sumu 519,74 eur titulom nákladov spojených s uplatnením pohľadávky.

74. Podľa § 255 ods.1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (§ 255 ods.2 CSP).

75. K trovám konania z titulu náhrady škody, keď rozhodnutie súdu záviselo od znaleckého posudku je potrebné uviesť, že žalobkyňa bola v základe nároku plne úspešná, rozhodnutie o výške nároku záviselo len od znaleckého posudku, a preto súd III. výrokom priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % z jej prisúdenej sumy, t. j. zo sumy 31.651,93 eur (suma 27.692,- eur priznaná rozsudkom č. k. 3C/65/2015-185 v spojení s opravným uznesením č. k. 3C/65/2015-190 a suma 3.959,93 priznaná týmto rozsudkom). K tomu podporne pozri napr. Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku - Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016 k § 255 CSP, cit: „Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti“. Obdobne v tejto súvislosti pozri napr. rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 12Co/53/2018.

76. Súd je toho názoru, že v prípadoch keď rozhodnutie o výške plnenia závisí len od znaleckého posudku, pričom súčasne neuplatňuje sa výška plnenia v zjavne nedôvodnej výške, predstavujúcej šikanózný výkon práva, motivovanej len snahou o navýšenie trov konania a nie záujmom na spravodlivom usporiadaní veci nemožno od žiadneho žalobcu spravodlivo očakávať aby sa presne „trafil“ do znaleckého posudku pokiaľ ide o výšku plnenia. Preto je namieste priznať plnú náhradu trov konania, ak bol žalobca v základe plne úspešný aj vtedy, ak čo do výšky bol úspešný len v časti. I keď Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie totožné s ustanovením § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinným do 30.6.2016, ktoré bolo priamym zákonným podkladom pre to, aby aj v prípade len čiastočného úspechu mohla byť priznaná plná náhrada trov konania, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku, vyššie uvedené závery právnej teórie a praxe svedčia o tom, že ani v podmienkach novej procesnej úpravy niet dôvodu na ustúpenie od takého záveru. To je aj názor tunajšieho súdu. Odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napríklad výšku škody iba odhaduje, aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená. Jej výška nasleduje. Preto tak ako tomu bolo aj v zmysle § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, tak aj v súčasnosti podľa ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta v takom prípade vypočíta a určí len z výšky súdom priznaného plnenia.

77. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

78. Pokiaľ ide o intervenienta na strane žalovaného, ten si nárok na náhradu trov konania síce uplatnil, avšak u neho zo spisu žiadne vyčísliteľné, preukázateľné trovy konania nevyplývajú a navyše vystupoval na strane neúspešného žalovaného a z podstaty svojho postavenia má aparát a prostriedky na vystupovanie v súdnych sporoch, preto intervenientovi súd IV. výrokom náhradu trov konania nepriznal, aj vzhľadom na dispozičný princíp (článok 7 ods.1 Základných princípov CSP), keďže ani sám intervenient nesporne znalý práva neurobil predmetom rozhodovania žiadne svoje trovy.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok. V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.